

Karanlık Dörtlü Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Karanlık Dörtlü Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24316>

Özet

Karanlık Dörtlü Ölçeği (The Short Dark Tetrad, SD4), geleneksel Karanlık Üçlü (Narsisizm, Makyavelizm ve Psikopati) kişilik özelliklerine dördüncü bir boyut olan Sadizmi ekleyerek bu dört olumsuz kişilik yapısının ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, Muhammed Bilgehan Aytaç tarafından 2022 yılında gerçekleştirilmiştir. Orijinal 28 maddelik ölçek, uyarlama çalışmaları sonucunda 21 maddelik, psikometrik açıdan geçerli ve güvenilir bir Türkçe forma dönüştürülmüştür. Bu ölçek özellikle pazarlama, örgütsel davranış ve klinik psikoloji alanlarındaki araştırmalarda bireylerin antisosyal eğilimlerini ve etik dışı davranış potansiyellerini değerlendirmek için kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Karanlık Dörtlü, Karanlık Dörtlü Ölçeği, SD4, Narsisizm, Makavelizm, Psikopati, Sadizm, Kişilik, Psikometri, Ölçek Uyarlama.

Yazarlar

Muhammed Bilgehan Aytaç (Türkçe Uyarlama)

Amaç

Karanlık Dörtlü Ölçeği'nin temel amacı, dört farklı ancak birbiriyle ilişkili karanlık kişilik özelliğini (Narsisizm, Makyavelizm, Psikopati ve Sadizm) kısa ve ekonomik bir şekilde ölçebilen bir araç sağlamaktır. Orijinal ölçek (SD4), uzun versiyonlara göre daha az zaman alması ve bu dört yapıyı tek bir araçta kapsaması nedeniyle araştırmacılar için pratik bir çözüm sunar.

Türkçe uyarlamanın spesifik amacı ise, bu önemli psikolojik yapıyı Türk kültür ve dil bağlamında geçerli ve güvenilir bir şekilde inceleyebilmektir. Bu uyarlama, özellikle iş etiği, tüketici davranışları ve örgütsel psikoloji gibi alanlarda karanlık kişilik özelliklerinin etkilerini araştırmak isteyen Türk bilim insanlarına standart bir araç sunmayı hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, literatürde son yıllarda giderek önem kazanan **Karanlık Dörtlü** (Dark Tetrad) kişilik yapısının ölçmektedir. Bu yapı, geleneksel Karanlık Üçlü'ye (Dark Triad) eklenen dördüncü bir bileşenle tanımlanır.

Ölçek tarafından ölçülen dört temel bileşen şunlardır:

Narsisizm: Büyüklük, üstünlük ve hayranlık ihtiyacı ile karakterize edilen bir öz sevgi ve kendini

beşenme durumu.

Makavelizm: Başkalar?n? manipüle etme, duygusal soğukluk ve ahlaki kayıtsızlık eğilimi.

Psikopati: Empati eksikliği, dürtüsellik, pişmanlık duymama ve antisosyal davranışlar sergileme eğilimi.

Sadizm: Başkalar?na fiziksel veya psikolojik acı çektirmekten zevk alma eğilimi.

Bu dört özellik, sosyal olarak itici davranışlarla, düşük etik standartlarla ve çatışmacı kişilerarası ilişkilerle güçlü bir şekilde ilişkilidir.

Geçerlik

Kaynak materyalde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, Türkçe uyarlama çalışması (Aytaç, 2022) ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak için gerekli istatistiksel analizleri içermektedir. Uyarlama sürecinde genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin orijinal dört faktörlü yapısının Türk örnekleminde de korunduğu veya kültüre özgü bir yapı?nın ortaya çıkıp çıkmadığı test edilmiştir.

Uyarlama çalışmasının amacı, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıyı (Karanlık Dörtlü) doğru bir şekilde temsil ettiğini ve diğer ilgili yapılarla (örneğin, etik değerler davranışlar veya iş performans) beklenen korelasyonları gösterdiğini (kriter geçerliği) kanıtlamaktır.

Güvenilirlik

Orijinal kaynakta doğrudan güvenilirlik değerleri sunulmamıştır. Ancak, bir ölçeğin uyarlanması sürecinde iç tutarlılık güvenilirliğinin (Cronbach alfa katsayısı) hesaplanması zorunludur. Aytaç (2022) tarafından yapılan Türkçe adaptasyon çalışması?nda, 21 maddelik nihai formun ve dört alt boyutunun kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu varsayılmaktadır.

Güvenilirlik testleri, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde gruplarıyla tutarlı sonuçlar ürettiğini göstermeyi amaçlar. Bu durum, ölçeğin ölçme hatası?nın en aza indirdiğini ve elde edilen sonuçların kararlı olduğunu gösterir.

Faktör Analizi

Karanlık Dörtlü Ölçeği'nin orijinal formu 28 maddeden oluşmaktaydı. Türkçe uyarlama çalışmaları sırasında yapılan faktör analizi sonucunda, bazı maddelerin kültürel veya dilsel farklılıklar nedeniyle yeterli faktör yükü göstermediği veya çapraz yüklemeler yaptığı tespit edilmiştir.

Bu analizler neticesinde, ölçekteki madde sayısı 28'den 21'e düşürülmüştür. Bu durum, uyarlanan formun daha kısa ve kültürel olarak daha uygun bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Faktör

analizi, ölçeğin dört ana bileşeni (Narsisizm, Makyavelizm, Psikopati ve Sadizm) temsil eden alt boyutlara ayrılmış ve doğrulanmıştır.

Ölçek Yapısı

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Bireysel raporlama (Self-report) ölçeği.

Mevcut Diller: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon, Yetkinler, Üniversite Öğrencileri.

Yaş Grubu: Ergenlik sonrası ve yetkinlik dönemi.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması tipik olarak üniversite öğrencileri veya çalışan yetkinler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılmaktadır. Katılımcılardan her bir maddeye ne ölçüde katıldıkları belirtilmeleri istenir.

Derecelendirme Sistemi:

Kesinlikle Katılmıyorum

Katılmıyorum

Kararsızım

Katılıyorum

Kesinlikle Katılıyorum

Anahtar Kelimeler

Kişilik Psikolojisi, Karanlık Üçlü, Karanlık Dörtlü, Psikometrik Özellikler, Adaptasyon, Pazarlama Araştırmaları, Antisosyal Eğilimler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Belirtilmemiştir

İletişim E-posta Adresi: bilgehanaytac@gmail.com

Yayın Adresi: Çalışmanın yayınlandığı akademik kurum bilgileri gereklidir (Kaynakta doğrudan belirtilmemiştir).

Özinler & Ücret ve Test Yılı?

Özinler ve Ücret: Ölçek, akademik araştırmalarda kullanıma açıktır. Ticari kullanım için yazardan izin alınması gerekebilir.

Test Yılı? (Uyarılama): 2022

PDF Bağlantısı?: Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [karanlik-dortlu-olcegi-toad.pdf](https://doi.org/10.33416/baybem.1041678)

Referanslar

Aytaç, M. B. (2022). Karanlık Dörtlü (The Short Dark Tetrad-SD4) Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması ve karanlık dörtlünün pazarlama araştırmalarındaki yerinin tartışılması. *İletişim Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 129-149.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: <https://doi.org/10.33416/baybem.1041678>

Karanlık Dörtlü Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ?: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal kaynaktan yer almadığından, bu bağlamda yalnızca ölçeğin madde sayısı ve formatına dair bilgiler sunulmaktadır. Ölçek maddelerinin tamamı için Aytaç (2022) referansının incelenmesi gerekmektedir.

Madde Sayısı:

Orijinal Ölçek (SD4): 28 madde

Türkçe Uyarılama (SD4): 21 madde

Örnek Maddeler (Genel İçerik): Ölçek maddeleri, dört karanlık boyutun her birini temsil edecek şekilde tasarlanmıştır. Örneğin, Narsisizm maddeleri üstünlük algısına, Psikopati maddeleri dürtüsellik ve Sadizm maddeleri başkalarına zarar vermekten alınan zevke odaklanır.